

återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid ankomsten till immigrationslandet, såvida ifrågavarande verktyg och redskap vid tidpunkten för införseln kunna visas vara i dessa personers ägo eller besittning, hava varit i deras besittning och bruk under avsevärd tid samt vara avsedda att brukas av dem i utövandet av deras yrke.

Artikel 2.

1. Personliga effekter, som tillhöra migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid nämnda personers återkomst till ursprungslandet, om dessa alltjämt äro medborgare i detta land.

2. Bärbara handverktyg och redskap, av det slag som vanligtvis innehas av arbetare för utövandet av hans yrke och som tillhöra migrerande arbetare och medlemmar av hans familj, vilka äga åtfölja honom eller återförena sig med honom, skola vara fritagna från tullavgifter vid nämnda personers återkomst till ursprungslandet, såvida personerna i fråga alltjämt äro medborgare i detta land och under förutsättning att ifrågavarande verktyg och redskap vid tidpunkten för införseln kunna visas vara i dessa personers ägo eller besittning, hava varit i deras besittning och bruk under avsevärd tid samt vara avsedda att brukas av dem i utövandet av deras yrke.

Bilaga G.

Rekommendation (nr 86) angående migrerande arbetare (reviderad 1949).

Internationella arbetsorganisationens allmänna konferens,

vilken av styrelsen för Internationella arbetsbyrån sammankallats till Genève och där samlats den 8 juni 1949 till sitt trettioandra sammanträde,

och beslutat antaga vissa förslag till revision av de av konferensen vid dess tjugofemte sammanträde antagna rekommendationerna angående migrerande arbetare, 1939, och angående migrerande arbetare (samarbete mellan stater), 1939, vilken fråga inbegripes under den elfte punkten på sammanträdet's dagordning,

samt beslutat, att dessa förslag skola taga form av en rekommendation,

antager denna den första dagen i juli månad år nittonhundrafyrtionio följande rekommendation, vilken skall benämnas »rekommendation angående migrerande arbetare (reviderad), 1949» [Migration for Employment Recommendation (Revised), 1949]:

Konferensen,

som antagit konventionen angående migrerande arbetare (reviderad), 1949, och

som finner det önskvärt, att däri intagna bestämmelser kompletteras med en rekommendation,

förordar följande:

I.

1. I denna rekommendation innebär
 - a) uttrycket »migrerande arbetare» envar, som utvandrar från ett land till ett annat i syfte att erhålla arbete för annans räkning, och som i vederbörlig ordning mottagits såsom migrerande arbetare;
 - b) uttrycket »rekrytering»
 - i) anställande av en person i ett territorium hos en arbetsgivare i ett annat territorium; eller
 - ii) åtagande gentemot en person i ett territorium att bereda honom anställning i ett annat territorium jämte vidtagande av åtgärder i ärende, som åsyftas i punkt i) eller ii), därunder inbegripet uppsökande och urval av emigranter och förberedelse för deras avresa;
 - c) uttrycket »införande» varje åtgärd för att trygga eller underlätta ankomsten eller tillträdet till ett territorium av personer, vilka rekryterats under förhållanden, som angivas i punkt a) av denna artikel;
 - d) uttrycket »arbetsförmedling» varje åtgärd för att trygga eller underlätta anställningen av personer, vilka införts under förhållanden som angivas i punkt b) av denna artikel.
2. I denna rekommendation bör, då migrerande arbetare är flykting eller tvångsförflyttad, med regering eller vederbörande myndighet i ett emigrationsland avses varje organ, som upprättats jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd.
3. Denna rekommendation äger icke tillämpning å:
 - a) arbetare i gränstrakter;
 - b) tillfällig inflyttning av utövare av fria yrken eller artister; samt
 - c) sjömän.

II.

4. 1) Medlem bör i sin allmänna politik främja och tillvarataga alla sysselsättningsmöjligheter och i detta syfte underlätta en internationell fördelning av arbetskraften, särskilt med avseende å dess rörlighet från länder med överskott till sådana med brist på arbetskraft.
- 2) De åtgärder, som av varje medlem vidtagas, böra utformas med vederbörlig hänsyn till arbetskraftsläget i landet, och regeringen bör samråda med vederbörande arbetsgivar- och arbetarorganisationer i alla frågor av allmän innebörd avseende migration av arbetare.

III.

5. 1) Det i varje land upprättade organ, som har att kostnadsfritt bistå migrerande arbetare och deras familjer och särskilt tillhandagå med tillförlitliga upplysningar, bör stå under ledning av
 - a) offentlig myndighet; eller
 - b) en eller flera frivilliga organisationer, vilka utöva sin verksamhet utan vinstsyfte, och vilka för detta ändamål godkänts och stå under tillsyn av offentlig myndighet; eller
 - c) dels offentlig myndighet och dels en eller flera frivilliga organisationer, som uppfylla i punkt b) härovan angivna villkor.
- 2) Detta organ bör lämna råd åt migrerande arbetare och deras familjer på deras eget språk eller dialekt eller i varje fall på ett för dem begripligt språk beträffande emigration, immigration, anställnings- och

levnadsförhållanden, däri inbegripna förhållanden å destinationsorten av intresse ur hälsosynpunkt, återresa till ursprungslandet eller emigrationslandet samt i allmänhet rörande alla ämnen, som kunna vara av betydelse för dem i deras egenskap av migranter.

3) Organet bör för migrerande arbetare och deras familjer underlätta fullgörandet av administrativa formaliteter och andra åtgärder, som måste vidtagas i samband med den migrerande arbetarens eventuella återresa till ursprungs- eller emigrationslandet.

4) I syfte att underlätta migrerande arbetares anpassning böra, där så finnes erforderligt, förberedande kurser anordnas för att bibringa de migrerande arbetarna kännedom om allmänna förhållanden och arbetsmetoder i immigrationslandet samt undervisning i detta lands språk. Emigrations- och immigrationsländerna böra ömsesidigt överenskomma om anordnandet av sådana kurser.

6. Medlem bör på begäran tillhandahålla Internationella arbetsbyrån och andra medlemmar upplysningar angående sin emigrationslagstiftning, däri inbegripna administrativa bestämmelser med avseende å inskränkningar i emigrationen samt emigranter medgivna lättnader ävensom nödiga uppgifter beträffande de personkategorier, som önska emigrera.

7. Medlem bör på begäran tillhandahålla Internationella arbetsbyrån och andra medlemmar upplysningar angående sin immigrationslagstiftning, däri inbegripna administrativa bestämmelser, inresetillstånd, där sådant erfordras, önskemål beträffande antalet immigranter och deras yrkeskvalifikationer, lagstiftning rörande migrerande arbetares rätt att taga anställning, särskilda förmåner för migranter samt åtgärder för att underlätta deras anpassning till immigrationslandets ekonomiska och sociala förhållanden.

8. En skälig tidrymd bör såvitt möjligt förflyta mellan offentliggörandet och ikraftträdandet av bestämmelse, som ändrar de villkor, vilka gälla för emigration och immigration eller anställning av migrerande arbetare, så att de ändrade villkoren i tid kunna meddelas dem som bereda sig att emigrera.

9. Åtgärder böra vidtagas för att vid lämpliga tillfällen på tillfyllestgörande sätt sprida kännedom om de viktigaste i föregående moment avsedda bestämmelserna; sådana tillkännagivanden böra meddelas på de bland de migrerande arbetarna mest gängse språken.

10. Migration bör underlättas genom lämpliga åtgärder åsyftande att

- a) tillse, att migrerande arbetare, om så erfordras, vid sin ankomst till immigrationslandet förses med tillfredsställande bostad, föda och kläder;
- b) tillhandahålla yrkesutbildning, där sådan erfordras, i syfte att sätta den migrerande arbetaren i stånd att förvärva i immigrationslandet erforderliga kvalifikationer;
- c) med iakttagande av i nationell lagstiftning föreskrivna begränsningar beträffande in- och utförsel av valuta möjliggöra ett överförande av migrerande arbetares inkomster och besparingar i den utsträckning som han önskar;
- d) vid emigration för stadigvarande vistelse i immigrationslandet möjliggöra överförandet av migrerande arbetares tillgångar till immigrationslandet, därest den migrerande arbetaren så önskar, och inom de gränser, som i nationell lagstiftning föreskrivas beträffande in- och utförsel av valuta;
- e) bereda migrerande arbetare och medlemmar av hans familj tillgång till undervisning och utbildning.

11. Migrerande arbetare och medlemmar av hans familj böra erhålla bistånd för att komma i åtnjutande av rekreations- och välfärdsåtgärder, och föranstaltningar böra, där så är erforderligt, vidtagas för att bereda migrerande arbetare särskilda förmåner under första tiden efter inflyttningen till immigrationslandet.

12. Migrerande arbetare, som rekryterats genom statskontrollerad grupp migration, bör åtnjuta läkarvård i enlighet med vad därom är stadgat för landets egna medborgare.

IV.

13. 1) Där så i den migrerande arbetarens intresse påfordras, bör medlem kräva, att varje mellanhand, som för en arbetsgivares räkning åtager sig rekrytering och införande av eller arbetsförmedling för migrerande arbetare, skall innehava skriftlig fullmakt från arbetsgivaren eller annan handling, som styrker, att han handlar å arbetsgivarens vägnar.

2) Denna handling bör vara avfattad på eller översatt till emigrationslandets officiella språk och meddela alla erforderliga upplysningar om arbetsgivaren, beskaffenheten och omfattningen av den rekrytering, det införande eller den arbetsförmedling, som uppdraget avser, samt om den erbjudna anställningen och därmed förenade löneförmåner.

14. 1) Vid urvalet av migrerande arbetare bör tillses, att migrationen i minsta möjliga mån inskränkes samtidigt som trygghet vinnes, att de migrerande arbetarna äro kvalificerade för föreliggande arbetsuppgifter.

2) Dyligt urval bör verkställas av

a) offentligt organ; eller

b) då så prövas lämpligt, privata med vederbörligt tillstånd försedda institutioner i immigrationslandet, vilka, där migrantens intresse så kräver, böra övervakas av vederbörande myndighet i emigrationslandet.

3) Rätten att medverka vid urval bör vara underkastad ett av vederbörande myndighet i det territorium, där sagda verksamhet äger rum, meddelat tillstånd, i de fall och på de villkor, som må föreskrivas i ifrågasvarande territoriums lagstiftning eller mellan emigrationslandets och immigrationslandets regeringar träffat avtal.

4) Såvitt möjligt bör arbetare, som önskar emigrera, före avresan från emigrationslandet underkastas en av en representant för vederbörande myndighet i immigrationslandet utförd undersökning ur yrkes- och hälso synpunkt.

5) Vid rekrytering i mera avsevärd omfattning böra åtgärder vidtagas för samråd och samverkan mellan vederbörande myndigheter i de berörda emigrations- och immigrationsländerna.

6) I föregående punkter av detta moment nämnda förrättningar böra utföras så nära rekryteringsplatsen som möjligt.

15. 1) Genom avtal bör bestämmas, att migrerande arbetare, som införts för stadigvarande vistelse i immigrationslandet, må åtföljas av medlemmar av sin familj eller att dessa må återförena sig med honom.

2) Överflyttningen av medlemmar av sådan migrerande arbetares familj, vilka medgivits åtfölja honom eller återförena sig med honom, bör särskilt främjas av såväl emigrations- som immigrationslandet.

3) I fall som åsyftas i detta moment böra till en migrerande arbetares familj räknas hans hustru och minderåriga barn; framställningar avseende även andra familjemedlemmar, som för sin försörjning äro beroende av honom, böra ägnas välvilligt övervägande.

V.

16. 1) Migrerande arbetare med tillstånd att vistas i visst land och de medlemmar av hans familj, som äga åtfölja honom eller återföreninga sig med honom, böra såvitt möjligt medgivnas att taga anställning under samma villkor, som det egna landets medborgare.

2) I länder, där anställandet av migrerande arbetare är underkastat inskränkningar, böra dessa inskränkningar såvitt möjligt

- a) icke tillämpas på migrerande arbetare, som varit stadigvarande bosatta i landet under en period, i regel icke överstigande fem år;
- b) upphöra att tillämpas på hustru och barn i arbetsför ålder, vilka tillåtits åtfölja den migrerande arbetaren eller återföreninga sig med honom, samtidigt som inskränkningarna icke längre tillämpas på den migrerande arbetaren.

17. I länder, där antalet migrerande arbetare är tillräckligt stort, böra dessa arbetares anställningsförhållanden särskilt övervakas, alltefter omständigheterna genom särskilt inspektionsorgan, arbetsinspektörer eller andra för uppgiften utbildade tjänstemän.

VI.

18. 1) Sedan en migrerande arbetare i vederbörlig ordning mottagits i en medlems territorium, bör medlemmen i fråga såvitt möjligt icke på grund av arbetarens bristande tillgångar eller läget på arbetsmarknaden avlägsna honom eller medlemmar av hans familj från sitt territorium, med mindre en överenskommelse i detta avseende träffats mellan vederbörande myndigheter i de berörda emigrations- och immigrationsländerna.

2) Sådan överenskommelse bör föreskriva

- a) att hänsyn skall tagas till den tid den migrerande arbetaren vistats i immigrationslandet och att i princip en migrerande arbetare icke skall avlägsnas, som vistats där mer än fem år;
- b) att den migrerande arbetaren skall hava helt tagit i anspråk sin rätt på grund av arbetslöshetsförsäkring;
- c) att den migrerande arbetaren beretts skälig frist, särskilt för att träffa anstalter rörande sina ägodelar;
- d) att lämpliga anordningar vidtagits för transporten av arbetaren och hans familj;
- e) att nödiga åtgärder vidtagits för att tillförsäkra arbetaren och hans familj human behandling; och
- f) att kostnaderna för den migrerande arbetarens och hans familjs återvändande och för transporten av deras husgeråd till den slutliga destinationsorten icke skola drabba honom.

19. Lämpliga åtgärder böra vidtagas av myndigheterna i de berörda territorierna för hörande av arbetsgivares och arbetares organisationer angående rekrytering och införande av samt arbetsförmedling för migrerande arbetare.

VII.

20. I det fall migrerande arbetare eller medlemmar av hans familj, som förblivit medborgare i ursprungslandet, återvända till detta, bör detta land genom att fritaga dem från tvånget att uppfylla villkor om föregående vistelse eller anställning i landet eller orten bereda dem tillgång till olika hjälpåtgärder för obemedlade och arbetslösa eller till åtgärder för arbetslösas återinträde på arbetsmarknaden.

VIII.

21. 1) Medlem bör, i den mån så är lämpligt, komplettera konventionen angående migrerande arbetare (reviderad), 1949, och förevarande rekommendation medelst bilaterala avtal angivande sättet för tillämpningen av konventionen och rekommendationen uttryckta principer.

2) Då sådana avtal träffas, bör medlem beakta bestämmelserna i det vid förevarande rekommendation fogade normalavtalet vid organisationen av arbetares migration samt regleringen av förhållanden rörande förflyttning och anställning av migrerande arbetare, däri inbegripna flyktingar och tvångsförflyttade.

Bilaga.

Normalavtal avseende migration av arbetare (däri inbegripna flyktingar och tvångsförflyttade)¹ för tillfällig eller stadigvarande vistelse i immigrationslandet.

Artikel 1.

Utbyte av upplysningar.

1. Vederbörande myndighet i immigrationslandet har att tid efter annan tillställa vederbörande myndighet i emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] upplysningar angående

- a) lagstiftning och administrativa bestämmelser beträffande inresa, anställning, uppehåll och *bosättning* av migrerande arbetare *och hans familj*;
- b) önskemål beträffande migrerande arbetare (antal, kategorier och yrkeskvalifikationer);
- c) levnads- och arbetsvillkor för migrerande arbetare, särskilt levnadskostnader och minimilöner för olika yrkesgrupper och anställningsområden, eventuella lönetillägg, olika slag av lediga platser, eventuella premier vid anställning, system för social trygghet samt hälso- och sjukvård, föreskrifter beträffande transport av migrerande arbetare, deras verktyg och tillhörigheter samt beträffande bostadsförhållanden, tillhandahållande av föda och kläder, åtgärder för överförande av migrerande arbetares besparingar och andra penningmedel, vilka jämlikt denna överenskommelse kunna komma i fråga;
- d) eventuella särskilda förmåner för migrerande arbetare;
- e) anordningar för undervisning och yrkesutbildning av migrerande arbetare;
- f) *åtgärder för att underlätta en snabb anpassning av migrerande arbetare*;
- g) *förfarande och formaliteter vid naturalisation*.

2. Vederbörande myndighet i emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] skall bringa dessa upplysningar till vederbörande personers eller institutioners kännedom.

3. Vederbörande myndighet i emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] skall tid efter annan tillställa vederbörande myndighet i immigrationslandet erforderliga upplysningar angående

¹ Kursiverad text avser huvudsakligen migration för stadigvarande vistelse i immigrationslandet; text inom klammer hänför sig uteslutande till migration av flyktingar och tvångsförflyttade.

- a) lagstiftning och administrativa bestämmelser beträffande emigration;
 - b) antalet personer, som önska emigrera, och deras yrkeskvalifikationer *samt sammansättningen av deras familjer*;
 - c) gällande system för social trygghet;
 - d) eventuella särskilda förmåner för migrerande arbetare;
 - e) *de levnadsförhållanden vid vilka de migrerande arbetarna äro vana*;
 - f) *gällande bestämmelser beträffande utförsel av kapital*.
4. Vederbörande myndighet i immigrationslandet skall bringa dessa upplysningar till berörda personers eller institutioners kännedom.
5. I mom. 1—4 härövan nämnda upplysningar skola av parterna delgivas även Internationella arbetsbyrån.

Artikel 2.

Åtgärder mot vilseledande propaganda.

1. Parterna överenskomma att inom sina respektive territorier och i den utsträckning nationell lagstiftning medgiver vidtaga erforderliga åtgärder mot vilseledande propaganda rörande emigration och immigration.
2. I detta syfte skola parterna, där så befinnes lämpligt, handla i samverkan med vederbörande myndigheter i andra berörda länder.

Artikel 3.

Administrativa formaliteter.

Parterna överenskomma att vidtaga åtgärder för att påskynda och förenkla de administrativa formaliteterna förbunda med avresa, resa, inresa, uppehåll *och bostättning* av migrerande arbetare och, såvitt möjligt, medlemmar av hans familj. Sådana åtgärder skola i den mån så är nödvändigt inbegripa tillhandahållande av tolk.

Artikel 4.

Dokuments giltighet.

1. Parterna fastställa de villkor, som skola gälla för godkännande i immigrationslandet av dokument utställt av vederbörande myndighet i emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, av organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] för migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* angående

- a) civilstånd;
- b) rättslig ställning;
- c) yrkeskvalifikationer;
- d) allmän utbildning och yrkesutbildning;
- e) delaktighet i system för social trygghet.

2. Parterna överenskomma även om innebörden av sådant godkännande.

[3. Beträffande flyktingar och tvångsförflyttade skall vederbörande myndighet i immigrationslandet godkänna giltigheten av varje resedokument, som i stället för ett nationellt pass utställts av vederbörande myndighet i emigrationslandet, särskilt resedokument utställt enligt bestämmelserna i ett internationellt avtal (t. ex. det resedokument, varom bestämts i avtalet den 15 oktober 1946¹, och Nansenpasset).]

¹ Härmed avses s. k. resedokument för flyktingar enligt avtal slutet i London nämnda dag Jfr SFS 135/1947.

Artikel 5.

Villkor och riktlinjer för migration.

1. Parterna skola gemensamt bestämma
 - a) villkor beträffande migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* med avseende på ålder, kroppsbeskaffenhet och hälsotillstånd liksom även yrkeskvalifikationer för olika grenar av näringslivet och olika yrkesgrupper;
 - b) *de medlemmar av en migrerande arbetares familj, som äga åtfölja honom eller återförena sig med honom.*
2. Parterna skola även jämlikt artikel 28 av denna överenskommelse fastställa
 - a) antalet migrerande arbetare, som skall rekryteras under loppet av en fastställd tidrymd, och arbetarnas yrkestillhörighet;
 - b) rekryteringsområden och områden för arbetsförmedling och bosättning [dock att i fråga om flyktingar och tvångsförflyttade avgörandet beträffande rekryteringsområden skall förbehållas organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd].
3. För att rekrytera migrerande arbetare, som motsvara behovet i immigrationslandet och lätt kunna anpassa sig till förhållandena i detta land, skola parterna fastställa riktlinjer för urval av migrerande arbetare.
4. Vid fastställandet av dessa riktlinjer skola de båda parterna taga i beaktande
 - a) vad beträffar urval ur hälsosynpunkt:
 - i) arten av den läkarundersökning, som migrerande arbetare skall undergå (allmän läkarundersökning, röntgenundersökning, kliniska prov etc.);
 - ii) uppgörandet av förteckningar å sjukdomar och kroppsfel, som uppenbart utgöra hinder för anställning inom vissa yrken;
 - iii) minimikrav beträffande hälsotillstånd, vilka föreskrivits i internationella hälsovårdskonventioner med avseende å befolkningsförflyttningar från ett land till ett annat;
 - b) vad beträffar urval ur yrkessynpunkt:
 - i) de förutsättningar, som krävas beträffande migrerande arbetare med avseende å olika yrken eller yrkesgrupper;
 - ii) förteckning över andra yrken, som ställa samma krav på arbetaren med avseende å förutsättningar eller förmåga, i syfte att fylla behoven inom vissa angivna yrken, i fråga om vilka svårigheter föreligga att rekrytera ett tillräckligt antal kvalificerade arbetare;
 - iii) utarbetande av psykotekniska anlagsprov;
 - c) vad beträffar urval företaget på grundval av migrerande arbetares ålder: smidighet vid tillämpningen av åldersbestämmelserna i syfte att å ena sidan olika yrkens behov och å den andra olika personers växlande arbetsförmåga vid en given ålder må vinna beaktande.

Artikel 6.

Organisation av rekrytering, införande och arbetsförmedling.

1. Institutioner och personer sysselsatta med rekrytering och införande av samt arbetsförmedling för migrerande arbetare *och medlemmar av deras familjer* skola med båda parternas godkännande utses av vederbörande myndigheter i respektive territorier [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, av å ena sidan organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd, och å andra sidan vederbörande myndighet i immigrationslandet].
2. Med förbehåll för bestämmelserna i mom. 3 av denna artikel skall rätten att

bedriva verksamhet innefattande rekrytering, införande och arbetsförmedling begränsas till

- a) offentliga arbetsförmedlingskontor eller andra offentliga organ i det territorium, där verksamheten äger rum;
- b) offentliga organ i annat territorium än det, där verksamheten äger rum, vilka jämlikt avtal mellan parterna äga att bedriva verksamhet i förstnämnda territorium;
- c) organ upprättat enligt bestämmelserna i en internationell handling.

3. I den utsträckning parternas nationella lagstiftning så medger samt med tillstånd och under tillsyn av vederbörande myndigheter i ifrågavarande länder, må ock rekrytering, införande och arbetsförmedling bedrivas av

- a) arbetsgivaren eller person, som är i hans tjänst och handlar å hans vägnar; samt
- b) enskild byrå.

4. Administrationskostnader förbundna med rekrytering, införande och arbetsförmedling skola icke bäras av den migrerande arbetaren.

Artikel 7.

Prov för urval.

1. Arbetare, som önskar emigrera, skall underkastas erforderlig undersökning i emigrationslandet; sådan undersökning bör föranleda minsta möjliga olägenhet för honom.

2. Beträffande organisationen av urvalet av migrerande arbetare skola parterna överenskomma om

- a) erkännande och sammansättning av offentliga organ eller enskilda institutioner med tillstånd av vederbörande myndighet i immigrationslandet att verkställa urval i emigrationslandet;
- b) organisation av undersökningar för urval, platsen för undersökningarnas utförande och fördelningen av kostnaderna för sådana undersökningar;
- c) samverkan mellan vederbörande myndigheter i ifrågavarande länder, särskilt mellan respektive arbetsförmedlingar, vid organisationen av urvalet.

Artikel 8.

Upplysningar och bistånd åt migrerande arbetare.

1. Migrerande arbetare, som efter undersökning på samlings- eller urvalsplatsen godkänts ur hälso- och yrkessynpunkt, skall på ett för honom begripligt språk erhålla alla upplysningar, som han ytterligare behöver, beträffande det slag av arbete för vilket han anställts, anställningsområdet, det företag för vilket han skall arbeta, anordningar för hans resa samt levnads- och arbetsvillkor, däri inbegripna hygieniska och därmed sammanhängande förhållanden i det land och det område, dit han beger sig.

2. Vid ankomsten till destinationslandet ävensom till mottagningsställe, där sådant anordnats, eller å bostadsorten, skall migrerande arbetare och medlemmar av hans familj erhålla alla för deras arbete, uppehåll och bosättning i landet nödiga handlingar liksom även upplysningar, instruktioner och råd angående levnads- och arbetsvillkor samt det bistånd i övrigt, varav de kunna vara i behov för att anpassa sig till förhållandena i immigrationslandet.

Artikel 9.

Undervisning och yrkesutbildning.

Parterna skola samordna sin verksamhet med avseende å organisationen av utbildningskurser för migrerande arbetare, vilka kurser skola innefatta allmänna upplysningar om immigrationslandet, undervisning i detta lands språk samt yrkesutbildning.

Artikel 10.

Praktikantutbyte.

Parterna överenskomma att främja utbyte av praktikanter och att i särskilt avtal utforma bestämmelser rörande sådant utbyte.

Artikel 11.

Transportförhållanden.

1. Under resan från bostadsorten till samlings- eller urvalsplatsen samt under uppehållet å nämnda plats skola migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* från vederbörande myndighet i emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, från organ, upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] erhålla allt bistånd, varav de må vara i behov.

2. Vederbörande myndigheter i emigrations- respektive immigrationslandet skola i mån av behörighet trygga hälsa och välfärd för samt lämna bistånd åt migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* under resan från samlings- eller urvalsplatsen till anställningsorten och under deras uppehåll å mottagningsställe, där sådant anordnats.

3. Migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* skola färdas på ett människovärdigt sätt och i överensstämmelse med gällande bestämmelser.

4. Parterna skola avtala om bestämmelser och villkor för tillämpningen av denna artikel.

Artikel 12.

Kostnader för resa och uppehälle.

Parterna skola överenskomma om sättet för bestridande av de med den migrerande arbetarens *och hans familjemedlemmars* resa från bostadsorten till destinationsorten förenade kostnaderna, kostnaderna för deras uppehälle under resan, under sjukdom eller vistelse å sjukhus ävensom rörande kostnaderna för transporten av deras personliga tillhörigheter.

Artikel 13.

Överförande av tillgångar.

1. Vederbörande myndighet i emigrationslandet skall, såvitt möjligt och i överensstämmelse med nationell lagstiftning angående in- och utförsel av utländsk valuta, medgiva och underlätta för migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* att från deras hemland utbekomma de penningbelopp, som de behöva för sin första bosättning utomlands.

2. Vederbörande myndighet i immigrationslandet skall, såvitt möjligt och i överensstämmelse med nationell lagstiftning angående in- och utförsel av utländsk valuta, medgiva och underlätta ett periodiskt överförande till emigrationslandet av migrerande arbetares besparingar och andra penningbelopp, vilka jämlikt detta avtal kunna komma i fråga.

3. Överförandet av i mom. 1 och 2 härovan nämnda tillgångar skall ske enligt gällande officiella växlingskurs.

4. Parterna skola vidtaga alla erforderliga åtgärder för att förenkla och påskynda administrativa formaliteter för överförandet av tillgångar, på det att dessa snarast möjligt må bli tillgängliga för dem, som därtill äro berättigade.

5. Parterna skola bestämma huruvida och under vilka förutsättningar en migrerande arbetare må förpliktas att översända en del av sin lön för underhåll av sin i hemlandet eller emigrationslandet kvarstannande familj.

Artikel 14.

Anpassning och naturalisation.

Vederbörande myndighet i immigrationslandet har att vidtaga åtgärder för att främja migrerande arbetares och hans familjemedlemmars anpassning till landets klimatiska, ekonomiska och sociala förhållanden samt förenkla formerna för deras naturalisation.

Artikel 15.

Övervakning av levnads- och arbetsvillkor.

1. Vederbörande myndighet eller vederbörligen bemyndigade organ i immigrationslandet skola vidtaga åtgärder för övervakning av migrerande arbetares levnads- och arbetsvillkor, däri inbegripna de hygieniska förhållandena.

2. Beträffande migrerande arbetare, vilka tillfälligt uppehålla sig i immigrationslandet, skola parterna, då så erfordras, vidtaga åtgärder för att befullmäktigade representanter för emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, för organ upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] skola samarbeta med vederbörande myndighet eller vederbörligen bemyndigade organ i immigrationslandet vid denna övervakning.

3. Under en av parterna fastställd tid skola migrerande arbetare erhålla särskilt bistånd i angelägenheter som beröra deras anställningsvillkor.

4. Bistånd med avseende å migrerande arbetares anställnings- och levnadsvillkor kan lämnas antingen genom arbetsinspektionen i immigrationslandet eller genom för ändamålet upprättat organ, där så befinnes lämpligt, i samarbete med godkända frivilliga organisationer.

5. Åtgärder skola, där så befinnes erforderligt, vidtagas för att representanter för emigrationslandet [eller, beträffande flyktingar och tvångsförflyttade, för organ upprättat jämlikt bestämmelserna i en internationell handling, med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd] skola samarbeta med ifrågavarande myndighet eller organ.

Artikel 16.

Biläggande av tvister.

1. I händelse av tvist mellan en migrerande arbetare och hans arbetsgivare skall arbetaren kunna vid vederbörlig domstol eller i annan ordning, som föreskrives i immigrationslandets lagstiftning, få sina klagomål prövade.

2. Myndigheterna skola fastställa annat förfarande, som må befinnas erforderligt, för biläggandet av tvister i samband med tillämpningen av detta avtal.

Artikel 17.

Lika behandling.

1. Vederbörande myndighet i immigrationslandet må icke behandla migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* mindre förmånligt i fråga om anställning, som de äga rätt att taga, än vad som för landets egna medborgare gäller jämlikt lagstiftning, administrativa bestämmelser eller kollektivavtal.

2. Sådan lika behandling skall utan åtskillnad med hänsyn till nationalitet, ras, trosbekännelse eller kön tillämpas på immigranter, vilka lagligen uppehålla sig i immigrationslandet, med avseende å följande förhållanden:

- a) i den mån sådana förhållanden regleras genom lagstiftning eller äro underkastade administrativa myndigheters kontroll,
 - i) lön, innefattande familjetillägg, där sådana utgöra del av lönen, arbetstid, veckovila, övertidsarbete, semester, reglering av hemarbete, minimiålder för anställning samt kvinnors och minderårigas användande i arbete;
 - ii) medlemskap i fackliga organisationer och rätt att åtnjuta i kollektivavtal fastställda förmåner;
 - iii) tillgång till undervisning, lärlingskap och skolor eller kurser för yrkesutbildning eller teknisk utbildning, förutsatt att detta icke länder medborgare i immigrationslandet till förfång;
 - iv) rekreations- och välfärdsåtgärder;
- b) skatter och avgifter, som hänföra sig till arbetet och som utgå i anslutning till anställningen;
- c) hygien, arbetarskydd och läkarvård;
- d) rättsligt förfarande i samband med frågor behandlade i detta avtal.

Artikel 18.

Tillträde till olika yrken och sysselsättningar samt rätt att förvärva fast egendom.

Lika behandling skall även tillämpas med avseende å

- a) *tillträde till olika yrken och sysselsättningar i den utsträckning den nationella lagstiftningen medgiver;*
- b) *förfärv, innehav och överlåtelse av fast egendom i stad och på landsbygd.*

Artikel 19.

Tillhandahållande av livsmedel.

Migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* skola i avseende å tillgång till livsmedel behandlas på samma sätt som landets egna arbetare i samma yrke.

Artikel 20.

Bostadsförhållanden.

Vederbörande myndighet i immigrationslandet skall tillse, att migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj* i mån av tillgång erhålla hälsosam och i övrigt lämplig bostad.

Artikel 21.

Social trygghet.

1. De båda parterna skola genom särskilt avtal fastställa det sätt, varpå ett system för social trygghet skall tillämpas på migrerande arbetare och personer, vilka för sin försörjning äro beroende av honom.

2. Sådant avtal skall föreskriva, att vederbörande myndighet i immigrationslandet har att vidtaga åtgärder för att migrerande arbetare och personer, vilka för sin försörjning äro beroende av honom, icke behandlas mindre förmånligt än landets egna medborgare, där icke särskilda inskränkningar gälla även för dessa senare.

3. Avtalet skall innefatta lämpliga anordningar för bevarande av migrerande arbetares rättigheter, vilka redan förväruva eller äro under förväruvande; sådana anordningar skola utformas med vederbörligt beaktande av principerna i konventionen angående bevarandet av pensionsrättigheter för flyttande arbetare, 1935, eller i någon reviderad text till nämnda konvention.

4. I avtalet skall bestämmas, att vederbörande myndighet i immigrationslandet har att tillse, att migrerande arbetare, som tillfälligt vistas i landet och personer, vilka för sin försörjning äro beroende av honom, icke behandlas mindre förmånligt än landets egna medborgare; beträffande system för obligatorisk pensionsförsäkring skola lämpliga åtgärder vidtagas för bevarande av migrerande arbetares rättigheter, vilka redan blivit förväruvade eller äro under förväruvande.

Artikel 22.

Anställningsavtal.

1. I länder, där ett system av normalavtal tillämpas, skall det individuella anställningsavtalet för migrerande arbetare uppgöras på grundval av dylikt normalavtal utformat av parterna inom de viktigaste grenarna av näringslivet.

2. Det individuella anställningsavtalet skall angiva de allmänna anställnings- och sysselsättningsvillkor, som föreskrivas i vederbörande normalavtal och skall översättas till ett för den migrerande arbetaren begripligt språk. Ett exemplar av avtalet skall överlämnas till den migrerande arbetaren före avresan från emigrationslandet eller, såframt överenskommelse därom träffats mellan de båda parterna, å mottagningsplats vid ankomsten till immigrationslandet. I det senare fallet skall den migrerande arbetaren före avresan, genom handling avseende aningen honom personligen eller grupp av migrerande arbetare, vilken han tillhör, erhålla skriftliga upplysningar angående det yrkesområde, inom vilket han kommer att erhålla anställning, jämte övriga arbetsvillkor, särskilt den honom tillförsäkrade minimilönen.

3. Det individuella anställningsavtalet skall innehålla alla erforderliga uppgifter, såsom

- a) arbetarens fullständiga namn, födelsedatum och födelseort, familjeförhållanden, bostads- och rekryteringsort;
- b) arbetets art och den ort, där det skall utföras;
- c) det yrkesområde inom vilket han skall arbeta;
- d) lön för arbete å ordinarie arbetstid, för övertidsarbete, nattarbete och arbete å helgdagar samt sättet för lönens utbetalande;
- e) eventuella premier, ersättningar och tillägg;
- f) förutsättningar för och omfattning av arbetsgivarens rätt att verkställa löneavdrag;
- g) villkor angående kost, där sådan tillhandahålles av arbetsgivaren;

- h) avtalets giltighetstid samt villkoren för dess förnyande och uppsägning;
 i) förutsättningarna för beviljande av inrese- och uppehållstillstånd i immigrationslandet;
 j) sättet för bestridande av den migrerande arbetarens *och hans familjemedlemmars* resekostnader;
 k) vid fall av migration för tillfälligt uppehåll i immigrationslandet, det sätt, varpå kostnaderna för återresan till hemlandet eller, i förekommande fall, till emigrationslandet skola bestridas;
 l) förutsättningarna för avtalets upphävande före giltighetstidens utgång.

Artikel 23.

Byte av anställning.

1. Skulle vederbörande myndighet i immigrationslandet finna, att den anställning, för vilken en migrerande arbetare rekryterats, icke motsvarar hans fysiska förmåga eller yrkeskvalifikationer, har sagda myndighet att söka bereda ifrågasvarande arbetare anställning, som motsvarar hans förmåga eller kvalifikationer och som han enligt nationell lagstiftning är berättigad att taga.

2. Parterna skola genom särskilt avtal bestämma det sätt, varpå migrerande arbetare *och medlemmar av hans familj, vilka för sin försörjning äro beroende av honom samt ägt åtfölja honom eller återförena sig med honom*, skola erhålla sitt uppehälle vid iråkad arbetslöshet.

Artikel 24.

Jämn sysselsättning.

1. Därest migrerande arbetare före avtalstidens utgång på grund av bristande arbetstillgång icke kan beredas fortsatt sysselsättning i det företag eller den näringsgren, där han anställdts, skall, där icke avtalet annorlunda bestämmer, vederbörande myndighet i immigrationslandet söka bereda honom annan passande anställning, som han enligt nationell lagstiftning är berättigad att taga.

2. Därest migrerande arbetare icke är berättigad till understöd genom arbetslöshetsförsäkring eller arbetslöshetshjälp, skall han *och medlemmar av hans familj, vilka för sin försörjning äro beroende av honom, jämlikt särskild överenskommelse vid iråkad arbetslöshet tillförsäkras uppehälle i den mån detta icke strider mot anställningsavtalets bestämmelser.*

3. Därest anställningsavtalet i förtid häves av arbetsgivaren, skola bestämmelserna i denna artikel icke påverka arbetarens rätt att åtnjuta de förmåner, som må finnas föreskrivna i avtalet.

Artikel 25.

Bestämmelser angående återsändande.

1. Vederbörande myndighet i immigrationslandet förbinder sig att icke mot den migrerande arbetarens vilja till emigrationslandet återsända honom *och medlemmar av hans familj, vilka ägt åtfölja honom eller återförena sig med honom*, om han till följd av sjukdom eller olycksfall icke längre kan utöva sitt yrke.

2. Regeringen i immigrationslandet förbinder sig att icke till ursprungslandet återsända flyktingar och tvångsförflyttade eller migrerande arbetare, vilka av politiska skäl icke önska återvända dit, då ursprungslandet är ett annat än rekryteringslandet, med mindre de uttrycka önskemål härom i skrivelse till vederbörande myndighet i immigrationslandet och till representanten för det organ, som

upprättats jämlikt bestämmelserna i en internationell handling med uppgift att beskydda flyktingar och tvångsförflyttade, vilka icke åtnjuta någon regerings beskydd.

Artikel 26.

Återresa.

1. Kostnaderna för återresa för migrerande arbetare, som införts enligt av immigrationslandets regering uppgjord plan och som av någon anledning, varför han icke bär ansvar, nödgas lämna sin anställning samt icke kan beredas ny anställning, vilken han jämlikt nationell lagstiftning äger antaga, skola regleras på följande sätt:

- a) kostnaderna för återresa av migrerande arbetare och personer, vilka för sin försörjning äro beroende av honom, skola i intet fall drabba den migrerande arbetaren;
- b) sättet för bestridande av kostnaderna för återresan skall fastställas genom kompletterande bilaterala avtal;
- c) även om bestämmelse därubinnan icke meddelats i ett bilateralt avtal, skola de upplysningar, som lämnas en migrerande arbetare vid tidpunkten för hans rekrytering, i varje fall angiva vilken person eller vilket organ, som under de i denna artikel angivna omständigheterna svarar för kostnaderna för återresan.

2. I enlighet med de former för samverkan och samråd, om vilka överenskommelse träffats enligt artikel 28 här nedan, skola de båda parterna bestämma de åtgärder, som befinnas nödvändiga för att organisera ovannämnda personers hemresa och för att tillförsäkra dem samma hälsovård, välfärdsåtgärder och bistånd under återresan som de åtnjöto under framresan.

3. Vederbörande myndighet i emigrationslandet skall vid nämnda personers återkomst undantaga följande föremål från tullavgift:

- a) personliga effekter; samt
- b) bärbara handverktyg och redskap av det slag, som vanligtvis innehaves av arbetare för utövandet av hans yrke, och som varit i ifrågavarande personers besittning och bruk under avsevärd tid och äro avsedda att brukas av dem för utövandet av deras yrke.

Artikel 27.

Dubbelbeskattning.

De båda parterna skola i särskilt avtal träffa uppgörelse om åtgärder för undvikande av dubbelbeskattning av migrerande arbetares inkomster.

Artikel 28.

Metoder för samverkan.

1. De båda parterna skola överenskomma om former för samråd och samverkan, som befinnas nödvändiga för genomförandet av avtalets bestämmelser.

2. På framställning av de båda parternas representanter skall Internationella arbetsbyrån delta i sådant samråd och sådan samverkan.

Artikel 29.

Slutbestämmelser.

1. Parterna skola fastställa avtalets såväl giltighets- som uppsägningstid.
2. Parterna skola fastställa vilka bestämmelser i avtalet som skola förbli i kraft sedan detsamma utlöpt.